

*Євгенія ШУНЕВИЧ,
доц. кафедри вокально-хорового, хореографічного
та образотворчого мистецтва факультету початкової освіти та мистецтва
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*

РЕПЕРТУАРНА ПОЛІТИКА МУНІЦИПАЛЬНОГО КАМЕРНОГО ХОРУ «ЛЕГЕНДА» В РЕАЛІЯХ СЬОГОДЕННЯ

У статті розглядається питання специфіки підбору репертуару у камерному хорі «Легенда» за період керівництва Н. Самокішин (з 2013 дотепер), а також формування вокально-виконавської майстерності хору залежно від стилевих та жанрових особливостей художніх творів, особливості роботи творчого колективу в сучасних умовах та основні досягнень хору за період 2016–2022 рр.

Ключові слова: *муніципальний камерний хор «Легенда», виконавські традиції, репертуар хору, творча діяльність, відео-кліпи.*

Мета – описати, систематизувати і проаналізувати специфіку репертуарної політики хору «Легенда». Основним матеріалом для статті послужили постійна участь автора як артистки та солістки хору (з 1984 р.), численні Програми концертів та афіші, газетні статті з власного архіву.

У жовтні 2013 р. художнім керівником і диригентом муніципального камерного хору «Легенда» стає випускниця Львівської державної консерваторії імені Миколи Лисенка (клас доцента І. М. Небожинського) Наталія Самокішин. Завдяки її наполегливій праці, фанатичній любові до колективу, вмінню налагоджувати стосунки з професіоналами справи їй не тільки вдалось зберегти колектив, але і вивести на новий щабель творчого зростання.

З приходом нового керівника відбулось якісне оновлення творчого складу. Ряди колективу поповнила обдарована молодь – викладачі та студенти музичного коледжу ім. В. Барвінського та інституту музичного мистецтва ДДПУ ім. І. Франка.

Репертуар хору збагатився цікавими творами вітчизняної та зарубіжної класики, творами сучасних композиторів. Так, плідною стала співпраця з

композитором Юрієм Решетарем, хорові твори якого прозвучали у виконанні хору на авторському концерті композитора (2016). У репертуарі хору з'явилась низка творів молодого київського композитора Ярослава Карпіва, який один з перших в Україні почав писати музику до кінофільмів-«фентезі». Це оригінальний твір «Метаморфозіс», обробки народних пісень: «Розпустили кучері дівчата» та «Шідіріді», аранжування для хору пісні з репертуару Святослава Вакарчука «Не твоя війна», пісні Володимира Івасюка «Я піду в далекі гори». Твори польських композиторів Якуба Неске «Мірончарня» та Пьотра Янчека «Kirie eleison» та «Алилуя» виявились цікавими у інтерпретації хору.

У зв'язку з підготовкою до Міжнародного хорового конкурсу в Іспанії (Торревеха) до репертуару хору долучаються твори, обов'язкові для виконання – Хабанери. Це пісні кубинських моряків, які відомі з кінця XVIII ст. і стали популярними в Іспанії. Проста мелодика ускладнена непростим ритмічним малюнком, синкопи та тріолі вимагають вироблення специфічної виконавської манери, з цими завданнями хор успішно справляється, про що свідчить висока оцінка на конкурсних змаганнях (2017).

Духовні твори Д. Бортнянського, С. Дегтярьова, Р. Твардовського, Г. Гаврилець поповнюють репертуарну скарбничку хору у зв'язку з участю у фестивалі духовної музики в Австрії (м. Грац, 2019 р.).

Вагоме місце в репертуарі хору займає негритянський спірчуелс (духовні пісні афроамериканців). Це такі спірчуелси, як «Sometames I feel like a motherless child» А. Ервола [2], «Elijarh Rook» Д. Харстропа, «Deer River» Р. Рінгволда, «Ridethe Chariot» Г. Сміта та ін. Ці твори поєднують у собі характерні елементи виконавських традицій (колективна імпровізація, характерна ритміка з яскраво вираженою поліритмією, глісандові прийоми звукоутворення, не темперовані акорди, особлива емоційність) зі стилістичними рисами американських пуританських гімнів. Часто спів супроводжується плесканням в долоні, танцем.

Як у кожному професійному хоровому колективі, важливе місце серед репертуарного розмаїття займають хорові концерти. Саме за рівнем

виконавської майстерності, самобутнім трактуванням творів цього жанру найчастіше виявляється професійний щабель хорового колективу. У репертуарі хору «Легенда» є хорові концерти Д. Бортнянського № 15 «Прийдіте поклонімося», № 34 «Да воскреснет Бог», А. Веделя № 25 «Боже, на тя уповах», Ф. Іванова Псалом № 66 «Боже, ущедрини», М. Березовського «Отче наш», М. Вербицького «Ангел вопіяше».

Окремо треба відзначити наявність у репертуарі хору духовної музики українських композиторів: Літургії М. Вербицького, М. Дилецького, Д. Січинського.

Вагоме місце в репертуарі хору займає духовна музика сучасних композиторів: частини з Літургії Л. Дичко, В. Степурко «Отче наш», Є. Станкович «Алилуя», Г. Гаврилець «Тільки в Богові спокій душі моїй», «Пресвятая Богородице» [1], М. Скорик «Боже, спаси мене», Б. Фільц «Хорони мене Боже»; Ю. Свідер «Pater Noster», П. Янчек «Alleluja», «Kirie», Х. Бусто «Ave Maria», Р. Твардовський «Alleluja», «Во царстві твоїм». Очевидним є те, що для інтерпретації творів композиторів ХХ ст. співаки повинні володіти «європейською манерою звуку», специфічними слуховими навичками, чистотою інтонування непростой музики, злитністю голосів, високою культурою звуку, довершеним ансамблем.

Ще однією програмою у репертуарі хору «Легенда» є обробки українських народних пісень. Сюди входять народні пісні в обробці О. Свешнікова «Місяць на небі», В. Стеценка «Веснянка», Є. Козака віночок українських народних пісень «Лучче було не ходити», М. Ракова «Дуд дуба», Я. Яциневича «Сусідка», О. Коломійця «Цвіте терен», О. Бондаренка «Порізала-м пальчик», М. Скорика «Шуміла ліщина», М. Грицишина «Не стій вербо», Я. Карпіва «Розпустили кучері дівчата».

У зв'язку з пандемією різко змінилось концертне життя мистецьких колективів. Та камерний хор «Легенда», пристосовуючись до нових реалій, починає вести плідну студійну роботу: у 2020 р. здійснено аудіо- та відеозапис низки творів сучасних українських та зарубіжних композиторів. Своєрідними

та креативними стали відео-кліпи на твори: «Пресвятая Богородице» Г. Гаврилець (2020) [1], «Мірончарня» польського композитора Якуба Неске (2020), негритянського спірічуелсу «Sometimes I feel like a motherless child» А. Ервола (солістка Софія Барна) (2020) [2], колядки «Дивная новина» в обробці О. Штукалюка, «На Різдво Христове» в обробці Г. Гаврилець та щедрівки «Щедрий вечір» в аранжуванні Б. Сегіна (2021), пісні з репертуару польського гурту «Еней» в опрацюванні для хору Дзвенислави Василик «Біля тополі» (2021), «Мальви» В. Івасюка у перекладі для хору О. Токар (2022, солістка Марія Троцило), «Думи мої» музика О. Токар, сл. Т. Шевченка [3]. Ці роботи можна переглянути на Інтернет-сторінці хору.

У 2022 р. хор починає активно концертувати, займаючись волонтерською діяльністю. Вагомим колективним напрацюванням стали два вагомі проєкти: «Різво з «Легендою» та «Світові хіти». До першого увійшли колядки та щедрівки в обробці сучасних українських композиторів та пісні зимового циклу зарубіжних композиторів: «Небо і земля» та «Різдвяна зірка» в обр. О. Токар, «Дивная новина» в обр. О. Штукалюка, «Пречистая Діва» в обр. Т. Мурдака, «На Різдво Христове» в обр. Г. Гаврилець, «Слава Рожденному» та «Ой як прилітали два соколоньки» в обр. М. Гобдича, «Dime Niño» – іспанська та «Allegres pregonan» – венесуельська колядки, «Бубонці» з репертуару «Шпилясті кобзарі», «Led is snou» Джул Стайн, «Carol of the Bells» М. Леонтовича – з репертуару гурту «Пентатонікс», «Happy New Year» Бьорна Ульвеуса з репертуару «АВВА».

Другий проєкт містить популярні твори зарубіжних та українських композиторів: «Українське попури» в аранжуванні О. Токар, «Севільське болеро» Енріка Фарбес, «Дим» Джерома Керна з бродвейського мюзиклу «Роберта», «Привид опери» Ендрю Лойд Веббера, «Рондо» Фольке Рабе, «Мірончарня» Якуба Неске, «Yesterday» Бобба Чілкотта, «Besame Mucho» Дженет Гальван, «Don't Worry Be Happy» Боббі Макферріда, «Лібертанго» Астора Пяццолі, «Богемська Рапсодія» Філіпа Тейлора.

Очевидним є те, що виконання такої різнобічної за характером та різностильової програми хористи мають, окрім володіння вокально-виконавською майстерністю, виробляти нові прийоми звукової і акторської подачі, оволодівати новими прийомами саме акторської майстерності (вміння контролювано володіти мімікою, сценічними рухами, вмінням тримати осмислений сценічний погляд).

Висновки. Підсумовуючи вищесказане, можна зробити такі висновки щодо подальшого розвитку колективу та його перспектив. Унікальність інтерпретацій хорових творів сприяє тому, що молоді композитори і надалі пропонуватимуть свої твори для виконання та популяризації. Невпинне професійне зростання хору та диригента робить бажаною участь хору у різноманітних фестивалях і конкурсах. Вміння пристосовуватись до різних життєвих ситуацій, пошук нових форм і методів спілкування з публікою робить хор доступнішим для широкого загалу і сприяє популяризації кращих зразків сучасного хорового мистецтва. Творча діяльність хорового колективу, його досягнення привертатимуть все більшу увагу науковців та дослідників для подальших глибоких розвідок, вивчення і передачі набутого досвіду.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гаврилець Г. Пресвятая Богородице. Виконує муніципальний камерний хор «Легенда». URL: <https://www.youtube.com/watch?v=-GK2AZor2vA> (дата звернення: 21.11.22).
2. Ервол А. Sometimes I feel like a motherless child. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=cChQMYWvyuk> (дата звернення: 26.11.22).
3. Токар О., Шевченко Т. Думи мої. Виконує муніципальний камерний хор «Легенда». URL: https://www.youtube.com/watch?v=0D86Fi1M_rk (дата звернення: 30.11.22).
4. Шуневич Є. Специфіка вокально-хорової роботи у камерному хорі «Легенда». *Молодь і ринок*. 2012. № 9 (92). С. 126–128.